

ที่ นร ๐๕๐๔/๔๒๕

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ มกราคม ๒๕๒๗

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการทำลายหนังสือราชการ

เรียน เลขาธิการรัฐสภา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ที่ สก ๐๐๑/๓๒๗๗๒ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๖

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ได้หารือว่าเอกสารหรือเศษกระดาษที่ใช้ประโยชน์แล้ว สำเนาเอกสารที่ไม่มีความจำเป็นต้องใช้ประโยชน์ต่อไปแล้ว เช่น สำเนาร่างพระราชบัญญัติ ญัตติ กระฎุมภ์ คำแปรญัตติ เอกสารประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ฯลฯ จะถือว่าเป็นหนังสือราชการที่จะต้องดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณก่อนที่จะทำลายหรือไม่ ซึ่งเอกสารเหล่านี้ได้เก็บต้นฉบับไว้แล้ว ดังความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้นำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารที่เป็นหนังสือราชการตามความหมายที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ จะต้องมียกประกอบ ๒ ประการ คือ เป็นเอกสารที่ผลิตขึ้น และนำไปใช้ปฏิบัติราชการหรือเป็นหลักฐานในการปฏิบัติราชการ สำหรับเอกสารที่ผลิตขึ้นแต่ไม่ได้นำไปใช้ราชการ เช่น เอกสารที่พิมพ์ผิดแล้วไม่ใช้ หรือเอกสารที่อัดสำเนาหรือโรเนียวแล้วมีจำนวนเกินกว่าที่ต้องการ เป็นต้น จึงไม่นับว่าเป็นหนังสือราชการที่จะต้องมียกเก็บและดำเนินการทำลายตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในระเบียบ อย่างไรก็ตามเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารที่ทางราชการผลิตขึ้นและอาจมีข้อความซึ่งไม่สมควรเผยแพร่ไปถึงบุคคลภายนอก จึงสมควรทำลายเอกสารดังกล่าวตามวิธีที่กำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณโดยอนุโลม ซึ่งอาจเป็นการเผาหรือด้วยวิธีอื่นที่ไม่ให้เอกสารนั้นอ่านออก นอกจากนั้นเพื่อเป็นการประหยัด ควรนำกระดาษนั้นไปใช้ประโยชน์ เช่น ใช้เป็นกระดาษร่าง เป็นต้น ก่อนที่จะมีการทำลายดังกล่าวข้างต้น

อนึ่งในกรณีที่เอกสารผลิตขึ้นแต่ไม่ได้นำไปใช้ราชการเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความลับของทางราชการ การทำลายจะต้องปฏิบัติตามวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติด้วย

ดังนั้น เอกสารตามที่สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาหารือไปจึงไม่นับเป็นหนังสือราชการที่ต้องมียกเก็บและดำเนินการทำลายตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ และสามารถทำลายได้เมื่อไม่ต้องการใช้ โดยจะต้องทำลายตามวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณโดยอนุโลม

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการ
พิจารณาปรับปรุงและพัฒนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ดังกล่าวข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ.

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

วันชัย ศิริรัตน์

(นายวันชัย ศิริรัตน์)

รองปลัดสำนัก ฯ ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กองแผนงานและวิชาการ

โทร. ๒๕๑๔๐๐๕, ๒๕๒๕๓๒๒

ที่ สก ๐๐๐๑/๓๒๗๗๒

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
ถนนอุทองใน กท. ๑๐๓๐๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง หรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการทำลายหนังสือราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
งานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้กำหนดหลักเกณฑ์
และวิธีการในเรื่องการทำลายหนังสือราชการ โดยมีหลักการสำคัญในประการแรก คือ หนังสือที่จะทำลายนั้น
เป็นหนังสือที่ครบกำหนดอายุการเก็บและจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรม-
ศิลปากร เสียก่อนจึงจะทำลายได้ ประกอบกับคำว่า “หนังสือราชการ” ตามระเบียบ ฯ ดังกล่าว หมายถึง
เอกสารที่เป็นหลักฐานในราชการ อันได้แก่หนังสือตามระเบียบ ฯ ข้อ ๘.๑ ถึง ๘.๕

ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น มีปัญหาในทางปฏิบัติว่า บรรดาเศษกระดาษที่ใช้ประโยชน์
แล้ว สำเนาเอกสารที่ไม่มีความจำเป็นต้องใช้ประโยชน์แล้ว เช่น สำเนาร่างพระราชบัญญัติ ญัตติ กระทั่งถาม
คำแปรญัตติ เอกสารประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ ที่หน่วยราชการต่าง ๆ แจกให้แก่กรรมการ
และไม่ใช้ประโยชน์แล้ว ฯลฯ โดยที่ต้นฉบับของเอกสารเหล่านั้นยังคงเก็บรักษาไว้ตามระเบียบ จะถือว่า
เอกสารหรือเศษกระดาษที่กล่าวมานั้น เป็นหนังสือราชการที่จะต้องดำเนินการตามระเบียบงานสารบรรณ
ก่อนที่จะทำลายหรือไม่

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาได้ศึกษาเรื่องนี้แล้ว เห็นว่า

๑. ถ้าสามารถแยกเอกสาร หรือเศษกระดาษดังกล่าวออกมาได้ โดยไม่ถือว่าเป็นหนังสือ
ราชการตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ ก็จะสามารถนำไปทำลายโดยวิธีการขายได้ทันที และจะเป็นประโยชน์
ต่อราชการเป็นอย่างยิ่ง เพราะกองเอกสารหรือเศษกระดาษ ซึ่งกองอยู่โดยทั่วไปมีสภาพไม่น่าดู รกรุงรัง
และอาจเกิดอันตรายต่อสถานที่ทำงานได้

๒. ถ้าถือว่าเป็นเอกสารที่จะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบงานสารบรรณ
ก็ต้องรอทิ้งไว้อย่างน้อยเป็นเวลา ๑ ปี จึงจะดำเนินการทำลายได้ ซึ่งในข้อนี้ น่าจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์
อันใดแก่ราชการของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา เพราะต้นฉบับของเอกสารดังกล่าวยังเก็บรักษาอยู่ มิได้
นำมาทำลายด้วย และเอกสารบางประเภทคงจะไม่มีการทำลาย เพราะเป็นเอกสารสำคัญที่จะต้องใช้อ้างอิง
ในการปฏิบัติงานของสภาทุกยุคทุกสมัย

จึงขอเรียนหารือในปัญหาดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) พลตรี กระวี สุทัศน์ ณ อยุธยา
(กระวี สุทัศน์ ณ อยุธยา)
เลขาธิการรัฐสภา

กองกลาง

โทร. ๒๘๒๐๘๗๒